

Valtionavustukset kaksikielisen opetuksen laajentamiseen 2021

Asianumero: 7/870/2021

Hakuaika 3.3.2021 klo 12.00 — 14.4.2021 klo 16.15

Tähdellä (*) merkityt kentät ovat pakollisia.

HAKIJAN TIEDOT

Hakija
Helsingin kaupunkiHakijan virallinen
sähköpostiosoite
helsinki.kirjaamo@hel.fiY-tunnus
0201256-6Yhteyshenkilö
Satu KoistinenYhteyshenkilön sähköposti
satu.koistinen@hel.fiYhteyshenkilön puhelinnumero
0931023444Postiosoite
PL 51300Postinumero
00099Postitoimipaikka
HELSINGIN KAUPUNKIOmistajatyyppi
Kunta/kuntayhtymä, kunnan omistamat yhtiöt, kirkkoMaakunta
Uusimaa**1** Allekirjoitusoikeuden omaava henkilö
Outi SaloSähköposti
outi.salo@hel.fiTilinumero IBAN-muodossa
FI29 2266 1800 0030 09Pankin BIC/SWIFT-koodi
NDEAFIHH

HANKKEEN TIEDOT

Hankkeen nimi
Helsinki oppii kielillä 4Asiointikieli
SuomiOnko kyseessä yhteishanke?
Kyllä**1** Yhteistyökumppanin nimi
VantaaYhteyshenkilön nimi
Lotte KoivulainenYhteyshenkilön sähköposti
lotte.koivulainen@vantaa.fi

Rooli hankkeessa

Helsinki oppii kielillä 4-hanke tekee yhteistyötä Vantaan kaksikielisen opetuksen kehittämishankkeen kanssa englanninkielisen ja kaksikielisen opetuksen kolmiportaisen tuen kehittämisessä. Vantaan hankekoordinaattori vastaa kehittämistoiminnan suunnittelusta, aikatauluttamisesta ja koordinoinnista yhteistyössä Helsinki oppii kielillä 4-hankkeen koordinaattorin kanssa.

2 Yhteistyökumppanin nimi

Sipoo

Yhteyshenkilön nimi

Ann-Sofi Pitkänen

Yhteyshenkilön sähköposti

ann-sofi.pitkanen@sipoo.fi

Rooli hankkeessa

Helsinki oppii kielillä 4-hanke osallistuu Sipoon kaksikielisen opetuksen kehittämishankkeessa koordinoitavaan Menestyvän kielikyllyn avaimet-käsikirjaprojektiin. Sipoon hankekoordinaattori vastaa käsikirjaprojektin aikataulutuksesta ja koordinoinnista.

Muut yhteistyökumppanit ja heidän roolinsa hankkeessa

Helsinki oppii kielillä 4 -hanke osallistuu valtakunnallisen Kaksari-verkoston toimintaan ja tekee yhteistyötä muiden kaksikielistä opetusta tarjoavien kuntien kanssa (mm. Turku, Tampere, Vantaa, Espoo). Lisäksi hankkeen yhteistyökumppaneita ovat eri kulttuuri-instituutit (mm. Svenska Nu, Kielilähettiläät, Institut Francais, Goethe Institut). Osa hankkeen toiminnasta järjestetään yhteistyössä kulttuuri-instituuttien kanssa. Viittomakielen näkyvyyden lisäämiseksi tehdään yhteistyötä Kuurojen liiton kanssa.

Jatkaako hanke aikaisemman hankkeen toimintaa?

Kyllä

Minkä hankkeen toimintaa hankkeessa jatketaan?

Ilmoita hankkeen nimi ja OPH:n päätöksen diaarinumero.

Helsinki oppii kielillä 3

HANKESUUNNITELMA

Hanke pähkinänkuoressa

Helsinki oppii kielillä 4-hankkeessa kehitetään Helsingin kaksikielistä kasvatusta ja opetusta, jota annetaan 85 yksikössä. Keskeisenä tavoitteena on henkilöstön osaamisen kehittäminen ja laadukkaan kaksikielisen opetuksen ja kasvatuksen tarjoaminen kaikissa kaksikielistä opetusta antavissa yksiköissä. Osana kehittämistyötä tuotetaan henkilöstölle pedagogista tukimateriaalia, jolla on myös valtakunnallista arvoa. Hankkeessa työskentelee kokopäiväinen hankekoordinaattori, joka suunnittelee ja koordinoi hankkeen kehittämistyöt yksiköiden toiveiden ja tarpeiden mukaisesti. Hankkeessa tehdään laajasti yhteistyötä muiden kuntien kehittämishankkeiden kanssa sekä osallistutaan valtakunnalliseen yhteistyöhön kaksikielisen opetuksen kehittämiseksi. Hankkeen myötä kaksikielisen opetuksen laatu paranee ja henkilöstön osaaminen kasvaa. Lisäksi pohjoissaamenkielisen opinpolun ja viittomakielen näkyvyys kasvaa sekä huoltajille että sisäisesti.

Painopistealueet

2. Olemassa olevan kielirikasteisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen tai perusopetuksen laajentaminen ja kehittäminen sekä jatkumon turvaaminen paikkakunnilla, joilla sitä jo järjestetään, 4. Olemassa olevan ruotsin-, suomen- tai saamenkielisen kielikylpyopetuksen laajentaminen ja kehittäminen sekä jatkumon turvaaminen paikkakunnilla, joilla sitä jo järjestetään, 6. Olemassa olevan laajamittaisen kaksikielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen tai perusopetuksen laajentaminen ja kehittäminen sekä jatkumon turvaaminen paikkakunnilla, joilla sitä jo järjestetään, 7. Muun kansalliskielistrategiaa tukevan varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, kaksivuotisen esiopetuksen tai perusopetuksen käynnistäminen tai laajentaminen (esimerkiksi tandemopetus, romanikielen sekä suomalaisen ja suomenruotsalaisen viittomakielen osaamisen vahvistaminen)

Hankkeen tavoitteet, toiminta ja tulokset

1

Tavoite

Hankkeen ensimmäisenä tavoitteena on kehittää Helsingin kaksikielistä opetusta ja kasvatusta 85 koulussa ja päiväkodissa. Tavoitteena on tukea ruotsin kielikyllyn, laajamittaisen kaksikielisen ja kielirikasteisen esi- ja perusopetuksen kehittämistyötä kouluissa ja päiväkodeissa sekä yhteistyöverkostoissa. Lisäksi uusien ja nykyisten yksiköiden henkilöstölle tarjotaan mahdollisuuksia verkostoitua ja kehittää pedagogista osaamistaan. Hankkeessa varmistetaan myös olemassa olevien kaksikielisen opetuksen verkostojen toiminta, opettajien täydennyskoulutus ja uuden henkilöstön perehdyttäminen.

Toiminta

Opettajille ja kasvattajille sekä yksiköiden johtajille järjestetään perehdytys- ja täydennyskoulutuksia sekä kehittämisseminaareja. Olemassa olevien kehittämistyöryhmien tapaamisia ja toimintaa jatketaan.

Kielikylpyopetuksessa ILS-materiaalin käyttö otetaan osaksi kaikkien koulujen oppimisen seurantaan. Kielirikasteisen esi- ja perusopetuksen käsikirjatyötä jatketaan kasvattaen sitä vuosiluokille 7-9 ja täydentäen vuosiluokkien 1-6 käsikirjaa. Laajamittaisen kaksikielisen opetuksen osalta täydennetään jo aloitettua kielellisten tavoitteiden määrittelyä pääkaupunkiseudun yhteistyönä. Näiden lisäksi hankekoordinaattori kartoittaa ja suunnittelee kaksikielisen opetuksen kehittämiskohteet sekä tuotettavan tukimateriaalin hankkeen alussa ja suunnittelee toimintaa tämän pohjalta.

Konkreettiset tulokset, jotka tavoitteella pyritään saavuttamaan

Kehittämistyön tuloksena Helsingin kaksikielisen opetuksen verkkoon kuuluvissa kouluissa ja päiväkodeissa annetaan laadukasta kaksikielistä opetusta ja kasvatusta. Koulujen ja päiväkotien johtajat ja henkilöstö ymmärtävät, mikä on keskeistä laadukkaan kaksikielisen opetuksen toteuttamisessa. Kehittämistyön myötä kaksikieliseen kasvatukseen ja opetukseen osallistuvat lapset saavat entistä paremmin heidän tarpeitaan vastaavaa kasvatusta ja opetusta. Lisäksi päiväkotien ja koulujen henkilöstön osaaminen kaksikielisen kasvatuksen ja opetuksen osalta kasvaa.

2

Tavoite

Hankkeen toisena tavoitteena on englanninkielisen ja kaksikielisen opetuksen kolmiportaisen tuen kehittäminen ja opettajien osaamisen lisääminen yksilöllisen tuen tarjoamisessa. Tavoitteena on löytää nimenomaan kaksikieliseen ja englanninkieliseen opetukseen sopivia tapoja seurata oppijoiden edistymistä ja havaita mahdolliset tuen tarpeet mahdollisimman aikaisessa vaiheessa sekä tarjota oppijoille heidän tarvitsemaansa tukea.

Toiminta

Tavoitteeseen pääsemiseksi perustetaan Helsingin, Vantaan ja Espoon kaupunkien yhteinen moniammatillinen työryhmä, joka ohjaa kehittämistyötä. Kehittämistyön tueksi kerätään opettajilta tietoa kolmiportaisen tuen toteutumisen nykytilasta sekä kehittämistoiveita. Lisäksi tarjotaan opettajille koulutusta ja mahdollisuuksia jakaa osaamistaan sekä luoda toimivia malleja oppijoiden tuen takaamiseksi. Opettajille yhteisissä kehittämistapaamisissa/-koulutuksissa jaetaan hyviä käytänteitä ja kootaan näitä jaettavaksi laajemmin.

Konkreettiset tulokset, jotka tavoitteella pyritään saavuttamaan

Tavoitteen saavuttamisen myötä kaksikielisessä ja englanninkielisessä opetuksessa olevien oppilaiden oppimistulokset paranevat ja he saavat oikea-aikaista ja heidän tarpeitaan vastaavaa tukea joko toisella tai molemmilla opetuskielillä. Opettajien osaaminen oppijoiden yksilöllisen tuen kartoittamisessa ja toteuttamisessa kasvaa.

3

Tavoite

Hankkeen kolmantena tavoitteena on osallistua Sipoon koordinoimaan Menestyvän kielikyllyn avaimet -käsikirjan tuottamiseen. Käsikirjaan on tavoitteena koota yhteen eri kunnissa hyväksi havaitut käytänteet ja materiaalit toimivan ruotsin kielikypohjelman järjestämiseksi.

Toiminta

Helsinki oppii kielillä 4 -hanke osallistuu Sipoon kunnan koordinoimaan käsikirjan tuottamiseen jakamalla Helsingissä hyväksi havaittuja käytänteitä, käsikirjoja ja muuta materiaalia käsikirjan tuottamista varten sekä osallistuu projektin yhteiseen työskentelyyn. Käsikirja sisältää sekä fyysisen kirjan että sähköistä materiaalia verkkosivuilla. Kirjassa pyritään vastaamaan siihen, miten kielikylpypolku rakennetaan oppijan näkökulmasta niin, että jokaisen siihen osallistuvan oppijan on mahdollista kasvaa monikieliseksi ja saavuttaa kielikylpohjelman tavoitteet.

Konkreettiset tulokset, jotka tavoitteella pyritään saavuttamaan

Kehittämistyön tuloksena syntyy käsikirja kielikylpyä tarjoaville kunnille. Käsikirja kokoaa yhteen kielikylvyn erilaisia toimintamalleja sekä tarjoaa tukea kielikylvyssä työskentelevillä kasvattajille ja opettajille käytännön työkalujen ja mallien avulla. Lisäksi kehittämistyön tuloksena muodostuu entistä selkeämpi ja yhtenäisempi näkemys siitä, miten kielikylpyopetusta tulee toteuttaa, jotta se on laadukasta ja mitä se edellyttää koulutuksen järjestäjiltä.

4

Tavoite

Hankkeen neljäntenä tavoitteena on jatkaa pohjoissaamenkielisen opinpolun näkyvyyden ja toiminnan kehittämistä varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa. Tavoitteena on, että tieto pohjoissaamenkielisestä varhaiskasvatuksesta ja kaksikielisestä suomi-pohjoissaame-esi- ja perusopetuksesta tavoitaisi nykyistä laajemmin huoltajat. Tavoitteena on lisäksi tukea opinpolun eri yksiköiden välistä yhteistyötä ja tarjota tukea opettajille ja henkilöstölle pedagogiseen kehittämiseen.

Toiminta

Hankkeen koordinaattori muodostaa ryhmän, joka suunnittelee ja toteuttaa pohjoissaamenkielisen opinpolun toiminnan kehittämistä ja viestintää. Ryhmä kartoittaa ensisijaiset kehittämiskohteet yhteistyössä pohjoissaamenkielistä varhaiskasvatusta, esi- ja perusopetusta antavien päiväkodin ja koulun kanssa. Hankekoordinaattori aikatauluttaa ja johtaa kehittämistyötä yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palveluiden kanssa.

Konkreettiset tulokset, jotka tavoitteella pyritään saavuttamaan

Helsingin pohjoissaamenkielisen opinpolun näkyvyys lisääntyy ja opinpolulla opiskelee nykyistä enemmän oppilaita. Pohjoissaamenkielinen varhaiskasvatus ja kaksikielinen suomi-pohjoissaame-esi- ja perusopetus vakiintuu osaksi kaikille yhteisiä palveluita. Näkyvyyden ja toiminnan vakiintumisen myötä helsinkiläisten mahdollisuudet osallistua pohjoissaamenkieliseen varhaiskasvatukseen ja kaksikieliseen suomi-pohjoissaame-esi- ja perusopetukseen kasvavat.

5

Tavoite

Hankkeen viidentenä tavoitteena on lisätä viittomakielen näkyvyyttä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla sekä kehittää varhaiskasvatuksen henkilöstön osaamista viittomakielen käytössä.

Toiminta

Osana hankkeen kehittämistyötä tuotetaan esittelyvideo Helsingin viittomakielen käytöstä varhaiskasvatuksessa ja tehostetaan viestintää asiassa. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstölle tarjotaan viittomakielen taidon kehittämistä tukevaa täydennyskoulutusta tarveperusteisesti. Lisäksi hankekoordinaattori selvittää viittomakielisen kasvatuksen ja koulutukseen liittyviä kehittämistarpeita.

Konkreettiset tulokset, jotka tavoitteella pyritään saavuttamaan

Hankkeessa tehtävän kehittämistyön tuloksena kuntalaisilla on enemmän tietoa viittomakielen käytöstä ja viittomakielisten lasten kasvatusta- ja koulutusmahdollisuuksista. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan henkilöstön osaaminen viittomakielen käytössä kasvaa. Lisäksi kehittämistyön tuloksena saadaan selkeä kuva viittomakielisen kasvatuksen ja koulutuksen kehittämistarpeista Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla.

Hankkeen vaikutukset/vaikutavuus. Kuvaa pitkän aikavälin tavoiteltua kehitystä.

Helsinki oppii kielillä 4 -hankkeen kehittämistyön vaikutukset kohdistuvat Helsingin kaksikielisen kasvatuksen ja opetuksen verkkoon. Kehittämistyön tuloksena palveluverkko on entistä monipuolisempi ja tarjoaa eheitä kaksikielisiä opinpolkuja varhaiskasvatuksesta perusopetuksen loppuun asti. Kehittämistyön tuloksena useammalla helsinkiläisellä on mahdollisuus saada kaksikielistä kasvatusta ja opetusta ja siten hyötyä kaksikielisuuden tuottamista hyödyistä sekä kehittää kielitaitoaan. Henkilöstön osaaminen ja kaksikielisen kasvatuksen ja opetuksen laatu kasvaa kehittämistyön myötä, minkä ansiosta kaksikieliseen kasvatukseen ja opetukseen osallistuvien oppimistulokset ja osaaminen lisääntyvät. Lisäksi hankkeessa tehdään näkyväksi yleisesti kaksikielisuuden etuja ja tärkeyttä, mikä kasvattaa helsinkiläisten ymmärrystä kaksikielisuuden ja monipuolisen kielitaidon merkityksestä.

Millaista arviointi-, tutkimus- ja selvitystoimintaa hankkeeseen liittyy?

Helsinki oppii kielillä 4 -hankkeen koordinaattori selvittää tarvittavat toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi hankkeen käynnistyessä. Hankekoordinaattori arvioi toimenpiteiden vaikuttavuutta ja tavoitteiden saavuttamista säännöllisesti yhdessä työryhmien ja kehittämispalveluiden asiantuntijoiden kanssa.

Kehittämishankkeen tilaisuuksissa, työryhmien tapaamisissa ja koulutuksissa kerätään osallistujilta säännöllisesti palautetta ja toimintaa kehitetään niiden pohjalta vastaamaan tavoitteiden saavuttamista ja osallistujien tarpeita.

Englanninkielisen ja kaksikielisen opetuksen kolmiportaisen tuen kehittämisen yhteydessä selvitetään, millaista tukimateriaalia opettajat voivat käyttää oikea-aikaisen tuen tarpeen tunnistamiseksi.

Miten hanke tukee Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (2014), Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (2014), Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun opetussuunnitelman perusteiden (2021) sekä Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden (2018) toteuttamista?

Helsinki oppii kielillä 4 -hankkeen kehittämistyö perustuu kaikilta osin suunnitelmien perusteiden yleisiin ja kaksikielistä kasvatusta ja opetusta ohjaaviin tavoitteisiin. Hankkeen keskeisenä tavoitteena on syventää henkilöstön osaamista kaksikielistä kasvatusta ja opetusta määrittävistä suunnitelmien perusteiden asettamista reunaehdoista, tavoitteista ja määritelmistä. Kehittämistyötä tehdään moniammatillisissa työryhmissä, joissa on mahdollista jakaa osaamista eri yksiköiden ja tehtävissä toimivien välillä ja siten syventää osaamista kaikkien kolmen suunnitelman osalta useasta eri näkökulmasta.

Kehittämistyön tuloksena henkilöstöllä on paremmat edellytykset toteuttaa kaksikielistä opetusta ja kasvatusta perusteiden mukaisesti sekä saavuttaa niissä asetetut tavoitteet ja varmistaa pedagogisesti laadukkaan opinpolun toteutuminen siirryttäessä varhaiskasvatuksesta esi- ja alkuopetukseen ja vuosiluokalta toiselle.

Miten hankkeesta tiedotetaan ja miten tulokset levitetään? Kuinka kaksikielisestä opetuksesta tiedotetaan huoltajille?

Hankkeesta tiedotetaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sisäisissä kanavissa (Helmi-intra, Opehuone.fi ja kaksikielisen kasvatuksen ja opetuksen Teams-työtilat). Huoltajille hankkeesta tiedotetaan toimintaan osallistuvien yksiköiden kautta sähköpostitse, wilman kautta sekä muita sähköisiä kanavia pitkin. Lisäksi laajemmin hankkeen toiminnasta tiedotetaan kielihankkeiden verkkosivuilla osoitteessa kielel.edu.hel.fi ja yksiköiden verkkosivuilla. Kaikki hankkeen tuottamat materiaalit julkaistaan osoitteessa kielel.edu.hel.fi.

Kaksikielisestä opetuksesta tiedotetaan Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen verkkosivuilla perusopetuksen osalta osoitteessa: <https://bit.ly/3svQzuc> ja varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen osalta osoitteessa: <https://bit.ly/2LBwNKd>. Lisäksi kaksikielistä kasvatusta, esi- ja perusopetusta antavien yksiköiden verkkosivuilla ja suunnitelmissa kuvataan kaksikielistä kasvatusta ja opetusta yksikkökohtaisesti.

Hankkeen alkamisaika

1.8.2021

Hankkeen päättymisaika

31.12.2022

TALOUSARVIO

Onko kustannukset ilmoitettu arvonlisäverollisina?

Ei

TALOUSARVIO

Menot	Selite, lyhyt kuvaus	Yhteensä €
Henkilöstömenot	Hankkeen koordinointi, toiminnan toteutus, viestintä ja talous sekä opettajien sijaiskulut	120000 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	Koulutusmateriaalit	5000 €
Laitehankinnat	-	0 €
Palvelut	Koulutus-, viestintä-, painatus-, suunnittelu- ja ravitsemuspalveluiden ostot	20000 €
Vuokrat	-	0 €
Menot yhteensä		150000 €

Menot	Selite, lyhyt kuvaus	Yhteensä €	
Matkamenot	Valtakunnallisiin verkostoitumistapaamisiin osallistuminen	5000 €	
Muut menot		0 €	
Menot yhteensä		150000 €	
TULOT			
Hankeesta saadut tulot		0 €	
		0 €	
HANKKEEN MUU RAHOITUS			
EU-rahoitus		0 €	
Muu julkinen rahoitus		0 €	
Yksityinen rahoitus		0 €	
Muu rahoitus yhteensä		0 €	
Rahoitettavaa jää yhteensä 150000 €			
Omarahoitusprosentti oltava vähintään 20 % (30000 €)			
Omarahoitus	30000 €	Omarahoitus-%	20 %
OPH:n myöntämä avustus	120000 €	OPH:n rahoitus-%	80 %